

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

ב.

עין משפט
נר מצוה

קסו א ב מ"י פ"ו מהל' מביה הלכה י' ע"ן כהנאות ובמ"מ ובמ"מ סגן עשין פג טו"ש"ע ח"מ כ"י סו סע"ף כג:

קסו ג מ"י פ"ה מהל' מביה ואברה הל' י' סגן עשין עד טו"ש"ע ח"מ כ"י סה סע"ף י':

קסד ד מ"י פ"ה מהל' טו"ש"ע שס סע"ף ט:

קס"ה ה מ"י פ"ה מהל' טו"ש"ע שס סע"ף י':

קע ו מ"י פ"ה מהל' טו"ש"ע שס סע"ף יא:

קע"א ז מ"י פ"ו מהל' מביה הלכה י' סגן עשין עד טו"ש"ע שס סע"ף א:

ש"מ איתא דרשמואל. וא"ת ויחוש שמה מכרה במעמד שלשמן שאינה יכולה לנמול כדמוכח פרק האיש מקדש (קדושין ד' מהל' וס' ד"ה יג) גבי התקדשי לי בשטר חוב או במלוה שיש לי ביד אחרים דקאמר במלוה בשטר במאי פליגי דרשמואל דאמר שמואל

ש"מ. מדלל חיישין להכי דאי נמי הוה הכי שפיר זכי בעל בשומר שכתב לשמה: אישא לרשמואל. דלמך המוכר שטר חוב לחבירו וחזר המוכר הזה ומחלו מחול הוא אכל הלואה. הלכך אם מכרה זו כתובתה בחייר דהיינו שטר חוב מחול ושפיר טרף עבד: בשטר כתובה יולא מתסח ידה. שמיכרה לפנינו דליכא למיחש לשמה מכרה בטובת הנאה שאילו מכרתה היתה מוסרת הכתובה ביד הלוקח: לפי כתובות. שמה שני שטרי כתובה היו לה [יש] לחוש שמה מסרה אחד ללוקח ובאה לחזור בה ולמחול אכל בעלה ומסרת לו שובר המוקדם לשטרו של לוקח. אלא ודאי איתא לרשמואל ומתוך שצידה למחול שטר כתובה לבעלה עכשיו לא חיישין לשמה כתבה ליתן בניסן כו': ואזני אחר. מהכא לא תסייע לרשמואל: דא לא דלשתי כתובות לא חיישין. הלכך ליכא למיחש ללמלא זנתה בטובת הנאה: ועוד. אי נמי זנתה בטובת הנאה לית לן למיחש לשמה כתבה לשובר בניסן ולא קבלה עד תשרי דאי נמי הכי הוה כי מטא שובר לידה בתשרי וזכה למפרע זו מומן חתימתו ולא היה ממכרה שנתיים כלום ושובר מומן הכתוב זו טורף ואזני לטעמיה כו': **מתני'** איגרות שום. ששמו צ"ד נכסי ליה למלוה בטובתו: ואיגרות מוון. שקיבל עליו לזון את בת אשתו: מיאונין. קטנה יתומה שהשיאה אמה ואחיה לדעתה יוצאה ממנו במלאוץ ואינה נכריה גט אלא אומרת בפני שלשה אי אפשי בפלוגי בעלי וכותבין לה צ"ד שטר שמיאנה בפניהם להיות לה עדות שמתורה לישא: שטרי ברורין. בגמרא מפרש: הרי זה יחזיר.

שמע מינה איתא לרשמואל **ד** דאמר שמואל המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול ואפי' יורש מחול אביי אמר אפילו תימא ליתיה לרשמואל הכא במאי עסקינן בששטר כתובה יוצא מתחת ידה ורבא אמר אי משום שטר כתובה לשתי כתובות לא חיישין ועוד שובר בזמנו טרף אביי לטעמיה דאמר **ג** מצא איגרות שום ואיגרות מוון שטרי חליצה ומיאונין ושטרי ברורין וכל מעשה ב"ד הרי זה יחזיר **ד** מצא בחפיסה או בדלוסקמא **ה** תברוך של שטרות או אגודה של שטרות הרי זה יחזיר וכמה אגודה של שטרות שלשה קשורין זה בזה רשב"ג **א**ומר **ו** אחד הלואה משלשה יחזיר ללואה שלשה הלויין מן האחד יחזיר למלוה ימצא שטר בין שטרותיו ואינו יודע מה טיבו יהא מוגה עד שיבא אליהו אם יש עמהן **ז** סמפונות יעשה מה שבסמפונות: **ג**ב' **ט** מאי שטרי ברורין הכא תרגמו שטרי מטענת רבי ירמיה אמר זה בורר לו אחד וזה בורר לו אחד: וכל מעשה ב"ד הרי זה יחזיר: **ה** ההוא גיטא דאשתכח בי דינא דרב הונא דהוה כתיב ביה בשוירי מתא דעל רבים נהרא אמר רב הונא חיישין

המוכר שטר חוב לחבירו שחייב לו ליה מלוה ממון ומסר לו המלוה את השטר ליד לוקח ומכרו לו ובכח לו קני ליה אוכל עובדיה. אי נמי דרפסקין התם (ב"ב ע"ג) הלכה אחותם נקמת נתיבא (רשב"ם ב"ב קס"ג). וחזר ומחלו. המוכר שהוא מלוה מחלו לזה (כתובות פ"ה). מחול. דאמר ליה ליה ללוקח לא בעל דכדי לדיי' את (ש"ס) דלא ככח לו רשון לשי אלא כל זכות שכתב ליה, דלא דעין האי לוקח ממלוה דלמי מתמיה דעולה, ומיהו משתיי יחזיר לו לוקח, דהא הלכתא היא דיישין דינא דגמייה חזי הפסד משתיי סוכף שטרותיו של חבירו דק"ל דמיב מההוא עובדא דכפיה רפס לרב איש ואבגי מיהו כי כשאר ללמלא (רשב"ם ב"ב קס"ג). ואפילו יורש. של מלוה, מחול. שהלוה לא תמייך ללוקח גלות אלא מממת המוכר, והרי מחלו אללו (קדושין כח). וכלא הוא דלא ליה כח על לוקח מנה שנתמר לו שטר כתובה אלא לית צבוח הכתוב בו במקום המלוה או הירש, אך לא עקב שצבוחו מן המלוה וקרינא ביה עבד ליה לאש גבוי ויכול למסר שטרותיו (ב"ב ש"ס). וכל מעשה ב"ד כל מלתא דלמלא ב"ד לקי, דליכא למיחש לנמלך עתין שלל ליתן (ועיל י"ח). סמפונות. כל דבר המצטל דבר קרוי סימפון של, מוון שזכר הוה סמפון של שטר (קדושין י' ובג"מ קס"ו). הכא תרגמו. כצ"ל שטרי טענתא. שני שטרי דיישין היו כותבין טענות אביי הריב כדי שלא יהו טענין וחוהין וטענין ועל פיהן טענות פוסקין דיישין את דינא (רשב"ם ב"ב קס"ג). כי דינא דרב הונא. שהוכר שס לקיימו ב"ד ובכחו בו הפקדו ושל מוה הוה מוטב וזה הוחזק שני יוסף בן שמעון באתה העיר (גיטין כ"ו).

רבינו הגאול
אמר רבא שי"מ איתא שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול ואפי' יורש מחול ומגו דאביי מחלה לה למכתבה לבעלה כי אמרה שובר האי דרידה הוא נתנו לו נאמנת ואין תקנה שלא יהא המוכר ראוי למחול כלל וכבר ביארנוהו באר היטב בפרק החובל:

מתני' מצא איגרות שום פ"י שטר שומת ב"ד ואיגרות מוון כמשמעו כגון מוון האשה והבנות. שטרי ברורין שטרי טענתא וזהו **ו** שימוש ב"ד. שטרי חליצה ומיאונין. הוה גיטא דאשתכח בבי דינא דרב הונא מתא כתיב ביה בשוירי מתא דעל רבים נהרא מחתבא

א ח"ל זכח מעשה ב"ד.

ואינה נכריה לשלם אלא מעט ומרווחת הרבה ומשני איתא לרשמואל ואם היתה מוחלת לבעלה לא תפרע ללקוחות אלא דבר שנתנו ומרווחת הרבה ואע"ג דגבי ערב לאשה ככתובה ורואה לגרשה תנן בפרק גט פשוט (ב"ב ד' קע"ג): דידור הנאה אלמלא חיישין לקנוינא לע"פ שיתמייך לפרוע הכל לערב ולכך חיישין לקנוינא לפי שאין לו צמה לשלם לא דמי דהתם מפסיד הערב מיד וחיישין לקנוינא אכל הכא דאינו הלך חששא בעלמא שמה לא מכרה ואפי' מכרה שמה לא יפסידו הלקוחות כי אינו מוציא מהם אלא חוב שהיה להם על הבעל יהיה להם על האשה וגבי חייב מודה דחיישין לעיל לקנוינא לפי שיוציא מיד מן הלקוחות ועוד יש לחוש משום לקוחות שלא באחריות שיפסידו לגמרי: **שובר** בזמנו טורף. אע"פ ששטר מכירה נמסר ללקוחות תחילה אינו מועיל וטורף הבעל כיון וכן אמר לעיל גבי שטרות עבדים ונראה שתקנת חכמים היא שזוכה משעת חתימה אע"פ שלא נמסר לו עד ימים רבים אחרי כן שאם לא כן לעולם לא יוכלו העדים לחתום אלא אם יראו המסירה משום חששא דכתב בניסן ולא נתן עד תשרי ומוציין ביני וביני ולענין איסור נראה דאם עבד בא על בת ישראל קודם שצא לידו גט שחרור שפסלה ושמה גם גבי איסור זכין לו משעת חתימה אע"פ דלא שייך טעמא דפרישית מ"מ לא פלוג רבנן ויש כח ביד חכמים לעקור דבר מן המורה וא"ת והא אביי סבר כ"ר"א דאמר עדי מסירה כתיב גבי מתנתא **ז** דחתימי עלה תרי גיסי ור"א סבר בפרק מי שהיה נשוי (כתובות דף ד'): כתב ליה ולא מסר לו ליה ומסר לו ליה שם מסר לו תחילה קנה וי"ל דהיינו שמי שטרות שומנן כתוב בשוה ביום אחד שאין ניכר מתוכו איזוהו חזק קודם לכך אזלינן בדר

דליכא למיחש לשמה נמלך דהא צ"ד לא כתבום אלא דבזכר מקויים ולפרעון נמי ליכא למיחש דבהני שטרות לא שייך צבו פרעון כדלמרינן לעיל (ד' טו'): ואפילו למ"ד שומא דער איהו דאפסיד אנפשיה: **מלא בחפיסה או בדלוסקמא**. שום שטר: או שמהל **כתיבין של שטרות**. ככך או באגודה. ובגמרא מפרש מאי חפיסה ודלוסקמא ותכריך ואגודה: הרי זה יחזיר. דדבר שיש בו סימן הוא כדמפרש בגמרא שהכלי סימן כשיאמרו הבעלים ככלי כן וכן מאלת אותם וכן תכריך ואגודה הרי זה יחזיר דדבר שיש בו סימן הוא כדמפרש בגמ': **אחד הלואה משלשה**. אם שלשה שטרות של ליה אחד הן שלשה משלשה בני אדם: יחזירם. מולאס: ללוה. דודאי פרעם והחזירם לו ומירו נפלו שאם מירס נפלו מי קבלם למקום אחד: **ואם שלשה לויס הם**. שלוו מאלס אחד: יחזירם. המולאס: **למלוה**. שהדבר ידוע שממנו נפלו: **מלא שטר בין שטרותיו ואין ידוע מה טיבו**. אללו אם הלואה הפקדו אללו או המלוה או שמהן מקלחו פרוע ומסרוהו לו להיות שליט ביניהם ושכח: **יהא מוגה**. בירו ולא יחזיר לא ליה ולא לזה: **ואם יש עמהן סמפון**. מילי מילי קמני המולאס בין שטרותיו שובר שנתב על אחד משטרותיו: **יעשה מה שבסמפון**. והשטר בחוקת פרוע. ואע"פ שהיה לשובר הזה להיות מונח ביד הלואה אמרינן האמינו הלואה ואומר ממחר תנה לי ושכח: **ג**ב' **ז** זה בורר לו אחד. כשבוררין להן דיינין כותבין להן זה בירר לו את פלוני וזה בירר לו את פלוני שלא יוכלו לחזור בזה: **דאשתכח בי דינא**. מקויים בהפקדו והשליח הנמיאיו אומר ממנו נפל: